

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci stěžovatelů **a) Ing. D. K., b) M. K.**, obou zastoupených JUDr. Milanem Kohoutem, advokátem se sídlem v Praze 6, Břevnovská 433/12, za účasti **Magistrátu hlavního města Prahy, odboru stavebního**, se sídlem v Praze 1, Mariánské nám. 2, v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 2. 2006, č. j. 9 Ca 257/2004 – 48,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se stěžovatelé domáhají zrušení shora uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým tento soud zamítl jejich žalobu podanou proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru stavebního (dále též „správní orgán“), ze dne 17. 8. 2004, č. j. MHMP-109217/2004/OST/Kš, jímž bylo změněno rozhodnutí odboru výstavby Úřadu městské části P. 15 (dále též „stavební úřad“) ze dne 16. 6. 2004, č. j. OV/04/03/OÚR99/440/Sa, OV7879/04/Sa, kterým bylo podle ust. § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), J. a M. K., nařízeno odstranění stavby „obytný ateliér“ včetně přípojek inženýrských sítí na pozemku parc. č. 609/3 a parc. č. 608/1 v k. ú. D. M., při ul. D., P. 10, postavené bez stavebního povolení.

Jako právní důvod kasační stížnosti stěžovatelé uvedli důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelé spatřují vady rozsudku v jeho nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem

v předcházejícím řízení a dále ve vadách řízení spočívajících v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu. Stěžovatelé ve své kasační stížnosti uvádí, že při posuzování otázky, zda původní povolená stavba na předmětném pozemku zanikla anebo byla pouze opravena, vycházel soud jen z výpovědi starosty Městské části P. – D. M. S ohledem na výše uvedené proto namítají, že správní orgány ani soud nedbaly na speciální právní postup a právní domněnky, jež v těchto případech upravuje ust. § 104 stavebního zákona, a spokojily se s výpovědí starosty. Nezákonnost tedy podle jejich tvrzení spočívala v nesprávném a právně nerelevantním posouzení charakteru stavby soudem. Stěžovatelé se domnívají, že stavební úřad, správní orgán a posléze i soud hodnotily z hlediska právního režimu jen stavbu „obytného ateliéru“, ale vůbec se nezabývaly ostatními stavbami nařízenými k odstranění z hlediska jejich „původního stavu“ a „nového stavu“. Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že pro právní posouzení žaloby je zásadní otázka, zda původní povolená stavba a „současná“ stavba tzv. „obytného ateliéru“ jsou totožné (nebo částečně totožné) věci v právním slova smyslu. Stěžovatelé dále namítají, že soud nezákonně posoudil stavebně-technickou otázku a na základě tohoto úsudku činil právní závěry, přičemž tuto právní otázku posoudil nesprávně, neboť relevanci pro řešení stavebně-technických otázek v soudním řízení má nezávislý soudní znalec v příslušném oboru a až na základě posudku znalce může soud vyvozovat právní závěry. Stěžovatelé rovněž uvádějí, že městský soud nesprávně posoudil skutečnost, že je nepodstatné podle jaké vyhlášky hlavního města Prahy byla stavba z hlediska územního plánu posuzována, a dále také otázku územního plánu a přípustných aktivit v něm. Proto navrhli zrušení rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu zpět k dalšímu řízení.

Správní orgán se ke kasační stížnosti vyjádřil přípisem ze dne 17. 5. 2006. Ve svém vyjádření uvedl, že stěžovatelé nepravdivě uvádějí, že při posuzování otázky, zda původní povolená stavba na předmětném pozemku zanikla anebo byla pouze opravena, vycházel soud jen z výpovědi starosty Městské části P. – D. M. Takové tvrzení je dle správního orgánu zcela v rozporu s odůvodněním rozsudku, v němž městský soud uvádí celou řadu dalších podkladů, na jejichž základě dospěl k závěru, že původní stavba zanikla. Proto důkazu znaleckým posudkem nebylo třeba. Ostatně ani stěžovatelé jej v žalobě nenavrhli. K námitce stěžovatelů týkající se skutečnosti, že se soud nezabýval jednotlivými stavbami „souboru“ z pohledu, zda se skutečně jedná o nepovolené stavby, nelze podle jeho názoru přihlídnout z důvodu její novosti ve smyslu ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. Správní orgán k tomu nicméně podotýká, že se v odůvodnění napadeného rozhodnutí touto otázkou zabýval a u všech staveb „souboru“ odůvodnil, proč je považuje za stavby nepovolené. Podobně i skutečnost, že pozemek pod stavbou zasahuje částečně do území vymezeného územním plánem jako ZKC (kultura a církev), je rovněž tvrzením nově uplatněným ve smyslu výše citovaného ustanovení. Nicméně se jedná o okolnost, která není pro řízení podstatná, protože odstranění stavby by bylo nutno pro nesoulad s územním plánem nařídit i tehdy, pokud by předmětná stavba byť sebemenší částí zasahovala do území, s jehož stanoveným využitím by byla v rozporu. V ostatním správní orgán odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, vyjádření k podané žalobě a vyjádření u ústního jednání před Městským soudem v Praze. Vzhledem k výše uvedenému navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu z důvodů v této stížnosti uplatněných a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Dle ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud je vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Dle ust. § 109 odst. 4 citovaného zákona ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

Dle ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí vlastníku stavby nebo zařízení odstranění stavby nebo zařízení postavené bez stavebního povolení či ohlášení nebo v rozporu s ním. Odstranění stavby se nenařídí, pokud stavebník prokáže, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy a jestliže stavebník v řízení o odstranění stavby podá žádost o její dodatečné povolení a předloží podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení,

Dle ust. § 104 odst. 1 citovaného zákona nejsou-li zachovány doklady (především ověřená dokumentace), z nichž by bylo možno zjistit účel, pro který byla stavba povolena, platí, že stavba je určena k účelu, pro který je svým stavebně technickým uspořádáním vybavena. Jestliže vybavení stavby nasvědčuje několika účelům, má se za to, že stavba je určena k účelu, ke kterému se užívá bez závad.

Dle ust. § 104 odst. 2 citovaného zákona stavební úřad může nařídít vlastníku stavby, aby pořídil dokumentaci skutečného provedení stavby v případech, kdy nebyla vůbec pořízena, nedochovala se nebo není v náležitém stavu. Pokud není nezbytné pořídit úplnou dokumentaci skutečného provedení stavby, uloží stavební úřad pouze pořízení zjednodušené dokumentace (pasport stavby).

Zásadní stížní námitkou stěžovatelů je jejich nesouhlas s posouzením právní otázky, zda-li byly naplněny podmínky stanovené v ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona pro odstranění nepovolené stavby. Proto Nejvyšší správní soud zhodnotil obsah spisu Městského soudu v Praze.

Stěžovatelé v kasační stížnosti namítají, že soud nesprávně posoudil právní otázku týkající se předmětné nemovitosti. Podle stěžovatelů vychází napadený rozsudek z toho, že „k průkazu současného fyzického a právního stavu domu uvedeného na LV č. 169 jako dům č. p. 401 jen na parc. č. 608/1 v k. ú. D. M., pokud není dochována žádná jeho projektová dokumentace, postačí jen výpověď starosty o tom, že tzv. nově realizovaná stavba, která je předmětem nařízení o jejím odstranění, je větší než povolená (tzv. provizorní) stavba původní“. S ohledem na výše uvedené proto stěžovatelé namítají, že správní orgány ani soud nedbaly na speciální právní postup a právní domněnky, jež v těchto případech upravuje ust. § 104 stavebního zákona a spokojily se s výpovědí starosty. Tato výpověď není pro důkaz stavebně-technického stavu objektu, ani postup stavebního úřadu při nedochování dokumentace a její náhradě právně relevantní. Nezákonnost tedy spočívala v nesprávném a právně nerelevantním posouzení charakteru stavby soudem. Stěžovatelé se domnívají, že pokud by stavební úřad uložil stavebníkovi pořídit pasport stavby podle ust. § 104 stavebního zákona, mohl pak na jeho základě usoudit, zda stavba podle tohoto pasportu je stavbou

původně povolenou nebo není. Tímto postupem by pak byl prokázán zákonem stanoveným způsobem charakter současné stavby a jen na základě takto zjištěného právního režimu současné stavby by se po právu odvíjelo další správní řízení. Pokud by byl tento postup dodržen, z návrhu dokumentace skutečného provedení (resp. pasportu) předloženého k jeho ověření, jehož součástí je podle ust. § 45 vyhlášky č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, ve znění pozdějších předpisů, povinně i situační výkres, by bylo zřejmé, že se nejedná jen o stavbu budovy tzv. „obytného ateliéru“, ale i další stavby: přípojky elektro, rozvody vody včetně přípojky ze studny a rozvodů splaškové kanalizace včetně přípojky do žumpy. Stěžovatelé dále namítají, že stavební úřad, správní orgán a posléze i soud hodnotily z hlediska právního režimu jen stavbu „obytného ateliéru“, ale vůbec se nezabývaly ostatními stavbami nařízenými k odstranění z hlediska jejich „původního stavu“ a „nového stavu“. A proto bylo podle jejich názoru nařízeno odstranit i ty stavby, u kterých byly činěny stavebníky průběžně jen udržovací práce na stávajících stavbách (přípojka elektro, rozvody vody a splaškové kanalizace, žumpa), které nepodléhají ani stavebnímu povolení ani ohlášení ve smyslu ust. § 55 odst. 3 stavebního zákona. A protože podle ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nelze nařídit odstranění údržby staveb, měl stavební úřad, který nařizoval odstranění souboru staveb (tento soubor tvoří: budova tzv. „obytného ateliéru“, přípojka elektro, rozvody vody, přípojka vody ze studny, rozvody splaškové kanalizace, přípojka do žumpy), nejprve právní povinnost každou tuto stavbu posoudit odděleně z hledisek ust. § 88 odst. 1 písm. b) citovaného zákona, tj. zda jde o stavbu (nebo její část) postavenou bez stavebního povolení nebo ohlášení nebo v rozporu s nimi. Teprve po vyřešení těchto právních otázek mělo být přistoupeno k nařízení odstraňování jen těch staveb tohoto souboru, které by vyhověly taxativním kritériím nařízení odstranění vymezeným v citovaném ustanovení. Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že pro právní posouzení žaloby je zásadní otázka, zda původní povolená stavba a „současná“ stavba tzv. „obytného ateliéru“ jsou totožné (nebo částečně totožné) věci v právním slova smyslu. Stěžovatelé namítají, že soud nezákonně posoudil stavebně-technickou otázku a na základě tohoto úsudku činil právní závěry, přičemž tuto právní otázku posoudil nesprávně, neboť relevanci pro řešení stavebně-technických otázek v soudním řízení má nezávislý soudní znalec v příslušném oboru a až na základě posudku znalce může soud vyvozovat právní závěry. Dále tvrdí, že městský soud nesprávně posoudil právní otázku, když dal za pravdu správnímu orgánu, že není podstatné, podle jaké vyhlášky hlavního města Prahy byla stavba z hlediska územního plánu posuzována. Stěžovatelé v neposlední řadě ve své kasační stížnosti uvádí, že otázka územního plánu a přípustných aktivit v něm byla městským soudem posouzena nesprávně, neboť tento soud vycházel z chybného předpokladu, že současný územní plán řeší předmětnou plochu jen jako území PSZ (sady a zahrady) a PP (parky a parkově upravené plochy). Avšak pozemek pod stavbou zasahuje i do území ZKC (kultura a církev) sloužícího pro umístění kulturních zařízení všech typů. A tímto kulturním zařízením je i deklarovaná stavba ateliéru. Proto navrhli zrušení rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu zpět k dalšímu řízení.

Jak již bylo výše uvedeno, nesprávnost rozsudku stěžovatelé shledávají mimo jiné v tom, že při posuzování otázky, zda původní povolená stavba na předmětném pozemku zanikla anebo byla pouze opravena, vycházel soud jen z výpovědi starosty Městské části P. – D. M. Ve vztahu k této námitce zastává Nejvyšší správní soud stejný názor, jaký vyjádřil správní orgán ve svém vyjádření ke kasační stížnosti, a to že takové tvrzení je zcela v rozporu s odůvodněním napadeného rozsudku, v němž jsou uvedeny další provedené důkazy (katastrální mapa, stěžovateli předložený geometrický plán, v řízení zjištěný rozsah prací provedený na místě samém stavebníky, atd.) zcela korespondující s uvedenou svědeckou

výpovědí, na jejichž základě daný soud dospěl k závěru, že původní stavba zanikla. Proto podobně i námitka stěžovatelů, že městský soud nezákonně posoudil stavebně-technickou otázku, když pro řešení této otázky nepřizval nezávislého soudního znalce v příslušném oboru, není důvodná, neboť městský soud si opatřil dostatek podkladů pro své rozhodnutí, na jejichž základě došel k závěru, že původní stavba zanikla. A proto s ohledem na výše uvedené neshledal soud potřebu důkazu znaleckým posudkem, když ostatně ani stěžovatelé takový důkaz v žalobě nenavrhli.

S další námitkou stěžovatelů, že městský soud nesprávně posoudil právní otázku tím, že dal za pravdu správnímu orgánu, že není podstatné, podle jaké vyhlášky hlavního města Prahy byla stavba z hlediska územního plánu posuzována, se Nejvyšší správní soud rovněž neztotožňuje a konstatuje, že městský soud učinil správný právní závěr, neboť jediným relevantním důvodem, pro který bylo stěžovatelům odstranění „nové“ stavby nařízeno, byla skutečnost, že tito v řízení o odstranění stavby spojeném s řízením o dodatečném povolení stavby neprokázali soulad této stavby s veřejným zájmem, zejm. s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování a nenaplnili tak jednu z podmínek stanovených v ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.

Námitkami stěžovatelů, že správní orgány ani soud nedbaly na speciální právní postup a právní domněnky, jež upravuje ust. § 104 stavebního zákona, že pro právní posouzení žaloby je zásadní otázka, zda původní povolená stavba a „současná“ stavba tzv. „obytného ateliéru“ jsou totožné (nebo částečně totožné) věci v právním slova smyslu, a že se soud nezabýval jednotlivými stavbami „souboru“ z pohledu, zda se skutečně jedná o nepovolené stavby, a dále že pozemek pod stavbou zasahuje částečně do území vymezeného územním plánem jako ZKC (kultura a církev), se Nejvyšší správní soud s ohledem na ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. pro jejich novost nezabýval, neboť dle judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 4 Azs 1/2004 - 68) smyslem omezení stanoveného v ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. je zamezit situaci, kdy by Nejvyšší správní soud rozhodoval o kvantitativně i kvalitativně bohatším návrhu stěžovatele, než o jakém mohl rozhodovat soud v předchozím řízení.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost jako důvodnou, a proto ji podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelé v soudním řízení úspěch neměli, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Správnímu orgánu dle obsahu spisu žádné náklady řízení nevznikly, proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. června 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu

